

การตื่นตัวทางการเมืองของพลเมืองยุคใหม่ในสังคมไทย Political Awakening of Modern Citizens in Thai Society

อมรรัตน์ เปียงผาตั้ง, อัญญานี อาษา¹

Amornrut Piangphatang, Anyanee Arsa

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้วิเคราะห์การตื่นตัวทางการเมืองของพลเมืองยุคใหม่ในสังคมไทย โดยใน ส่วนของเนื้อหาได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตย สถานการณ์การเรียกร้องประชาธิปไตยของ ประชาชนในสังคมไทยที่ผ่านมา การครองอำนาจและขาดความชอบธรรมในการบริหารรัฐบาลและ การตื่นตัวทางการเมืองของพลเมืองยุคใหม่ โดยความตื่นตัวทางการเมืองเกิดจากหลายๆ สาเหตุและ ก่อให้เกิดการเรียกร้องทางการเมือง ต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่ผ่านมา การมีความเข้าใจทัศนคติที่ แตกต่างกันนำไปสู่ความแตกแยก แบ่งฝ่ายระหว่างภาคประชาชนกับรัฐ ประชาชนเคยประสบ ปัญหาที่ผ่านมาทางการเมืองโดยที่ภาครัฐไม่ทำหน้าที่เพื่อส่วนรวมโดยมากทำเพื่อส่วนตน พลเมือง ยุคใหม่จึงต้องการความเสรี ความเสมอภาคและการบริหารที่ดีขึ้นจากที่ผ่านมา

คำสำคัญ: ความตื่นตัวทางการเมือง; การมีส่วนร่วม; พลเมืองยุคใหม่

Abstract

this academic article It is an article that examines the and political awakening of new citizens in Thai society. The content discusses the concept of democracy. Situation of people's demands for democracy in Thai society in the past The domination and legitimacy of government administration and the political awakening of modern citizens. The political awakening is caused by many reasons and causes political demands. to various past situations understanding Different attitudes lead to divisiveness. division between the public and the state People

¹ รัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้; Bachelor of Political Science School of Administrative

Studies Maejo University

Corresponding Author, E-mail: Pia8944@gmail.com

have faced political problems in the past whereby the government does not act for the common good, mostly doing it for themselves, People have faced political problems in the past whereby the government does not act for the common good, mostly doing it for themselves. Modern citizens need freedom. Equality and better management from the past.

Keywords: political awakening; participation; modern citizen

บทนำ

นับตั้งแต่ปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาสู่ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในวันที่ 24 มิถุนายน พุทธศักราช 2475 (อนุสรณ์ ลิมมณี, 2559) จนถึงปัจจุบันก็ 88 ปีแล้ว ที่ประเทศไทยของเราได้ใช้ระบอบประชาธิปไตย แต่ความที่เป็นประชาธิปไตยก็ยังไม่สามารถลืมนได้ ทำให้เผชิญหน้ากับปัญหาต่างๆ มากมายหลายอย่าง ที่เข้ามาอย่าถาโถมไม่จบไม่สิ้นเสียที การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไม่ว่าจะเปลี่ยนรัฐบาล รัฐธรรมนูญ หรือการปกครอง ก็เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ทุกเมื่อ แต่การเปลี่ยนแปลงก็จะมีเวลาหรือระยะเวลาในการเปลี่ยนแปลงตามกฎหมายที่กำหนดขึ้น ตลอดจนการเคลื่อนไหวในสังคมไทย บ้านเมือง วิทยุณยุคปัจจุบันก็มีการเจริญเติบโตขึ้นมากแล้ว พร้อมความก้าวหน้าและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้น ทำให้วิทยุณในสังคมไทยเรามีการตระหนักและวิเคราะห์ถึงประชาธิปไตยในสังคมไทยปัจจุบันนี้มากกว่าในอดีต จนถึงการศึกษาการปกครอง

การที่วิทยุณยุคใหม่มีการเข้าถึงเทคโนโลยีที่ทันสมัย และรับรู้ข่าวสารบ้านเมืองมากขึ้น เป็นการก่อให้เกิดการตื่นตัวทางการเมืองต่อเนื่องกันมา เพราะมีการเคลื่อนไหวในโลกออนไลน์มากขึ้น ภายใต้อุดมการณ์แห่งประชาธิปไตยเพื่อเรียกร้องความถูกต้องและความยุติธรรม นำไปสู่การเมืองและการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ช่วยกันผลักดันให้สังคมตื่นตัวทางการเมืองไทยเราในอนาคตน่าอยู่และการเป็นประชาธิปไตยที่ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ณ ปัจจุบันนี้ จึงทำให้ผู้เขียนสนใจที่จะทำการศึกษาการตื่นตัวทางการเมืองของพลเมืองยุคใหม่ในสังคมไทย โดยได้แยกประเด็นเนื้อหาและรายละเอียดไว้ 4 ประเด็น คือ 1) แนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตย 2) สถานการณ์การเรียกร้องประชาธิปไตยของประชาชนในสังคมไทยที่ผ่านมา 3) การครองอำนาจและขาดความชอบธรรมในการบริหารรัฐบาล 4) การตื่นตัวทางการเมืองของพลเมืองยุคใหม่

เนื้อเรื่อง

ในส่วนนี้จะเป็นเรื่องราวเนื้อหาที่ผู้เขียนวิเคราะห์และต้องการจะให้ผู้อ่านได้รับทราบเนื้อหาและมีรายละเอียดที่ชัดเจนและน่าสนใจดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตย

คำว่า“ประชาธิปไตย”ตีความไปหลายทางบางคนเน้นไปที่ประชาธิปไตยทางการเมือง (Political democracy) ประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจ (Economic democracy) ประชาธิปไตยทางสังคม (Social democracy) แต่ประชาธิปไตยในแนวคิดของ Joseph Schumpeter 1950: เป็น ระบบการเมืองที่มีการเลือกตั้งอย่างเสรีมีระบบการตรวจสอบ ผู้มีอำนาจปกครองมาจากการลงคะแนนของมวลชนและประชาธิปไตยที่คนส่วนใหญ่ให้ความสนใจคือประชาธิปไตยทางการเมือง และเสรีภาพของพลเมืองประเด็นสำคัญที่มีการอภิปรายกันมากคือการแบ่งประชาธิปไตยเป็นประเภท ที่มีความหมายเพียงการแบ่งระหว่างการเป็นประชาธิปไตยกับการไม่เป็นประชาธิปไตย ซึ่งในบางความคิดเป็นการมองไม่เห็นความเป็นรูปธรรมหรือบางคนอาจกล่าวถึงการเป็นประชาธิปไตยครึ่งใบ (Semi democracy) (Huntington 1991: 11)

นักวิชาการหลายคน Huntington 1991 และ Fuguyama อ้างใน Muhlberger, 2003 ยอมรับแนวคิดประชาธิปไตยที่วัดค่าได้ซึ่งทำให้ระบุความแตกต่างของประชาธิปไตย ในประเทศต่าง ๆ เป็นการวัดเปรียบเทียบในลักษณะพื้นที่และเวลาเดียวกันได้โดยมีการวิเคราะห์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตยที่เป็นระบบ

ประชาธิปไตยในทัศนะของ Robert A.Dahl ได้อธิบายไว้ว่าเป็นระบอบการเมืองระบอบหนึ่ง ที่รัฐบาลต้องตอบสนองความต้องการของประชาชนโดยเท่าเทียมกันบนความรับผิดชอบและต้องให้ ประชาชนมีเสรีภาพที่จะรวมตัวกันในการแสดงออก มีสิทธิในการลงคะแนน มีแหล่งข้อมูลทางเลือก มีการเลือกตั้งที่ยุติธรรม ผู้นำทางการเมือง มีสิทธิในการแข่งขันเพื่อการเลือกตั้งและมีสถาบันในการดำเนินการตามนโยบายที่มาจากการเลือกตั้งและการแสดงออกของประชาชน ดังนั้นประชาธิปไตยในความหมายนี้เสมือนเป็นเครื่องมือเพื่อการมีอิสรภาพในหลายมิติ

จากหลายความคิดที่ผ่านมา อาจสรุปได้จากคำจำกัดความประชาธิปไตยของ Etzioni-Helevy 1997 ที่ได้บูรณาการคำจำกัดความของนักคิดหลายคนและให้ความหมายของประชาธิปไตยว่า เป็นระบบการปกครองอำนาจในการปกครองของรัฐบาล มาจากการยินยอมของประชาชนส่วนใหญ่ การยินยอมนี้แสดงออกโดยการดำเนินการให้ประชาชนได้รับและใช้อำนาจโดยสม่ำเสมอ เสรีมีการเลือกตั้งที่เป็นการแข่งขันโดยผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในการเลือกตั้ง ซึ่งหลักพื้นฐานของประชาธิปไตยคือ เสรีภาพของประชาชนในทฤษฎีทางการเมือง คำว่า

ประชาธิปไตย อาจหมายถึงระบอบการปกครองประเทศที่มีความเสมอภาคและอิสรภาพ ที่สะท้อนให้เห็นผ่านทางความเสมอภาคทางกฎหมายของประชาชนทุกคน และมีสิทธิเสรีภาพตามที่กฎหมายกำหนดและได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งถือเป็นกฎหมายสูงสุดของการปกครองประเทศภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ซึ่งองค์การสหประชาชาติได้ ประกาศให้วันที่ 15 กันยายนของทุกปีเป็นวันประชาธิปไตยสากลนับแต่ปี ค.ศ.2007 เป็นต้นมา

ประเด็นที่ 2 สถานการณ์การเรียกร้องประชาธิปไตยของประชาชนในสังคมไทยที่ผ่านมา

การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศไทย ในช่วงที่ผ่านมายังคงมีความท้าทายค่อนข้างสูง แม้ว่าประชาชนจำนวนมากจะมีความตื่นตัว และเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองสูงขึ้น แต่ความเชื่อ ค่านิยม ทักษะ ทศนคติ อุดมการณ์และความรู้ความเข้าใจ ในหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขยังมีความแตกต่าง และขัดแย้งกัน นำไปสู่ความแตกแยกและการแบ่งเป็นฝักเป็นฝ่ายของคนในสังคมระหว่างประชาชนด้วยกันเองและประชาชนกับรัฐ อีกทั้งปัจจุบัน ขาดแนวทาง กลไก และมาตรการในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธีที่ชัดเจน เป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความปรองดองของคนในชาติ ในส่วนของกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมในระบอบ ประชาธิปไตยโดยเฉพาะการเลือกตั้ง ยังคงเป็นประเด็น ท้าทายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสร้าง ความเชื่อมั่นของการเลือกตั้งที่

สุจริตและเที่ยงธรรม ให้กับประชาชน ตลอดจนการพัฒนาประสิทธิภาพ และความโปร่งใสของกระบวนการเลือกตั้ง รวมทั้งความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเลือกตั้งให้ กับประชาชนและพรรคการเมือง นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัด ในการส่งเสริมประชาธิปไตยในท้องถิ่นซึ่งเป็นรากฐานของความเป็นประชาธิปไตยที่มั่นคงของไทยให้เกิดขึ้นได้ อย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนการเมืองการปกครอง ของไทยยังไม่สามารถสร้างรัฐธรรมนูญที่ยุติถือ ประโยชน์ของประชาชนและส่วนรวมเป็นที่ตั้งและผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมืองยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร บ้านเมืองได้อย่างแท้จริง จากปัญหาดังกล่าวเหล่านี้ จึงเป็นที่มาของการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง โดยได้ กำหนดเรื่องและประเด็นปฏิรูปประเทศไว้ทั้งสิ้น 5 ประเด็น ประกอบด้วย

- (1) การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง และการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (2) กลไกในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง โดยสันติวิธีและการรู้รักสามัคคีของสังคมไทย
- (3) การกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น และการจัดสรรทรัพยากรที่เป็นธรรม

(4) การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม เพื่อการปฏิรูปประเทศ

(5) การสร้างรัฐธรรมนูญไทย

เพื่อการบรรลุเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง ดังนี้

(1) ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ตลอดจนการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่ต่างกั น และให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งและออกเสียงประชามติ โดยอิสระปราศจากการครอบงำไม่ว่ ด้วยทางใด

(2) ให้การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองเป็นไปโดยเปิดเผยและตรวจสอบได้ เพื่อให้พรรคการเมืองพัฒนา เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชนซึ่งมีอุดมการณ์ทางการเมือง ร่วมกัน มีกระบวนการให้สมาชิกพรรคการเมือง มีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบอย่างแท้จริงในการ ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและการคัดเลือกผู้มีความรู้ ความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริต และมี คุณธรรม จริยธรรม เข้ามาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรม

(3) มีกลไกที่กำหนดความรับผิดชอบของพรรคการเมืองในการประกาศโฆษณานโยบาย ที่มิได้วิเคราะห์ ผลกระทบ ความคุ้มค่า และความเสี่ยงอย่างรอบด้าน

(4) มีกลไกที่กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตและรับผิดชอบต่อประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

(5) มีกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธีภายใต้การปกครอง ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จากข้อมูลข้างต้น อาจสรุปได้ว่าการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขของประเทศไทยนั้น มีความท้าทายค่อนข้างสูง มีความแตกต่าง และขัดแย้ง นำไปสู่ ความแตกแยกและการแบ่งพรรคแบ่งพวกกัน ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ตื่นตัว และเข้ามามีส่วนร่วม การเมืองมากขึ้น ปัจจุบันนี้ก็ขาดกลไกและมาตรการการแก้ไข รูปธรรมมีความชัดเจน และสร้าง ประจกตองโดยการเลือกตั้ง ด้วยความโปร่งใส รวมทั้งความรู้ความเข้าใจ และยึดถือประโยชน์ของ ประชาชนของส่วนรวมมายึดหลักธรรมมาภิบาลในการบริหารของบ้านเมืองได้อย่างแท้จริง จึงมีการ ปฏิรูปด้านการเมืองมีทั้ง การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง กลไกในการแก้ไขปัญหาความ ขัดแย้ง การกระจายอำนาจ เลือกตั้งสุจริต สร้างรัฐธรรมนูญไทย เพื่อบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูป ประเทศ

ประเด็นที่ 3 การครองอำนาจและขาดความชอบธรรมในการบริหารรัฐบาล

นักกฎหมายมักจะเน้นความถูกต้องตามตัวกฎหมาย โดยไม่เข้าใจว่าในทางการเมืองและทางรัฐศาสตร์นั้น ความถูกต้องตามกฎหมายแต่เพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ จะต้องมีความชอบธรรมทางการเมืองด้วย ซึ่งหมายถึงการยอมรับโดยคนทั่วไปว่าสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมายนั้น นอกจากถูกต้องแล้วยังต้องมีเหตุผลเป็นที่ยอมรับได้ มีความพอเหมาะกับความกาลและเทศะ ความขัดแย้งและการต่อสู้ทางการเมืองในช่วงสิบกว่าปีที่ผ่านมาดำเนินมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน และยังไม่มีสัญญาณใดที่บ่งบอกได้ว่าจะยุติลงในอนาคตอันใกล้นี้ แต่ดูเหมือนความเข้มข้นและขอบเขตของความขัดแย้งจะขยายตัวมากยิ่งขึ้น ศูนย์กลางความขัดแย้งเคลื่อนไหวอยู่ในเรื่องของอำนาจและความชอบธรรม ปมปัญหาหลักที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในช่วงสองทศวรรษนี้คือความชอบธรรมของการได้มาซึ่งอำนาจและความเที่ยงธรรมของการใช้อำนาจรัฐ (นิธิ เอียวสิวง์, 2562)

ประเด็นความชอบธรรมทางการเมืองเป็นประเด็นที่ละเอียดอ่อน เพราะมีผลโดยตรงกับการคงอยู่ของตัวผู้กุมอำนาจรัฐ และอาจส่งผลกระทบในความขัดแย้งได้อย่างกว้างขวาง หากลองมองย้อนกลับไปดูความขัดแย้งใหญ่ที่เกิดขึ้นมาระหว่างรัฐบาลทักษิณกับชนชั้นกลางในช่วงปี 2549 ปัญหาหลักที่รัฐบาลทักษิณได้กระทำนำไปสู่ความขัดแย้งคือการใช้อำนาจรัฐในทางที่มีชอบธรรม ส่วนประเด็นความชอบธรรมของแหล่งที่มาของอำนาจนั้นแม้มีปัญหาอยู่บ้าง เช่น การมีข้อครหาเกี่ยวกับการทุจริตเลือกตั้ง ซึ่งนั่นก็เป็นปัญหารอง การใช้อำนาจในทางที่ไม่ชอบธรรมของรัฐบาลยุคทักษิณนำความเสื่อมศรัทธามาสู่นักการเมืองที่มาจาก การเลือกตั้ง รวมไปถึงการตั้งคำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพและความชอบธรรมของระบอบประชาธิปไตยด้วย เพราะว่าบุคคลและสถาบันการเมืองเหล่านั้นเป็นองค์ประกอบสำคัญของระบอบประชาธิปไตยนั่นเอง (พิชาย รัตนดิลล ฌ ฎเก็ต, 2563) เหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นถึงการใช้อำนาจรัฐในทางที่มีชอบและขาดความเที่ยงธรรมในปัจจุบันมีหลายประการด้วยกัน ประเทศไทยในยุคที่เครือข่ายพลเอกประยุทธ์ควบคุมอำนาจบริหารปกครอง แหล่งที่มาของอำนาจที่มีฐานจากรัฐธรรมนูญปี 2560 มีการใช้อำนาจที่ขาดความเที่ยงธรรมเพื่อทำลายคู่แข่งทางการเมือง มีการใช้อำนาจรัฐเพื่อปกป้องและเอื้อประโยชน์แก่พวกพ้อง มีการใช้อำนาจรัฐมอบอภิสิทธิ์แก่คนบางกลุ่ม และมีการใช้อำนาจรัฐคุกคามประชาชนที่เห็นต่าง (พิชาย รัตนดิลล ฌ ฎเก็ต, 2563)

การใช้อำนาจโดยไม่ชอบธรรมดังกล่าว ทำให้คนรุ่นใหม่ก่อเกิดความคิดต่อต้านรัฐบาล ออกมาชุมนุมเพื่อเรียกร้อง 3 ข้อ ได้แก่ 1. พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และองคาพยพ ลาออก 2. รัฐสภาต้องเปิดประชุมวิสามัญทันทีเพื่อรับร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน และ 3. ปฏิรูปสถาบันกษัตริย์ให้อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญตามระบอบประชาธิปไตย การ

ชุมนุมประท้วงของเยาวชนคนรุ่นใหม่ได้เริ่มต้นอย่างแพร่หลายตั้งแต่ปลายปี 2562 ต่อเนื่องจนถึงต้นปี 2563 และหยุดลงไประยะหนึ่งเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 และเริ่มเปิดฉากในยกสองเมื่อกลางเดือนพฤษภาคม การชุมนุมและการแสดงสัญลักษณ์ต่อต้านอำนาจรัฐขยายไปทั่วประเทศ การชุมนุมส่วนใหญ่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัย โรงเรียน และสถานที่สาธารณะอื่น ๆ นับร้อยแห่ง (สามารถ มั่งสัง,2563)

จากข้อมูลข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ในฐานะประชาชนชาวไทยต่างได้เคยประสบปัญหากันมาแล้ว แต่ถ้าว่เรายังไม่รู้ชัดเจนว่าเราจะหลุดพ้นจากวังวนของปัญหาเหล่านี้ได้อย่างไร ทั้งนี้ก็เพราะว่า รัฐบาลยังไม่ยอมฟังเหตุผลและข้อเรียกร้องของประชาชนซึ่งควรจะเป็นผู้ที่มีอำนาจสูงสุด และรัฐบาลยังยึดมั่นในผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าผลประโยชน์ของส่วนรวม

ประเด็นที่ 4 การตื่นตัวทางการเมืองของพลเมืองยุคใหม่

การตื่นตัวหรือผู้ตื่นทางการเมือง มีสาเหตุว่าทำไมคนรุ่นใหม่จึงได้มีความสนใจและตื่นตัวทางการเมืองเพิ่มมากขึ้นด้วยสถานการณ์ปัจจุบันทำให้ความตื่นตัวทางการเมืองไปทั่วทุกทิศของสังคม โดยเฉพาะคนรากหญ้าหรือผู้ที่รู้ถึงสิทธิทางการเมืองการรวมตัวจากหลายๆฝ่ายยิ่งเพิ่มตัวมากขึ้นเท่าไรก็จะยิ่งเพิ่มพลังในการเรียกร้องจากรัฐ จึงได้พยายามเรียกร้องการเลือกตั้งต่อต้านรัฐประหารที่ทหารจะเข้ามาแทรกแซงทางการเมืองคนรุ่นใหม่จึงไม่ยอมดูถูกว่าเป็นตัวถ่วงของประชาชนอีกต่อไป (บดินทร์ สายแสง,2553)

ในช่วงนี้จะเห็นภาพการเคลื่อนไหวของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา ออกมาแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ทางการเมืองได้ปรากฏตามหนังสือต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ผ่านการจัดกิจกรรมชุมนุมหรือแฟลชม็อบในรูปแบบที่หลากหลายหลากหลาย ตั้งแต่การรวมตัวชูสามนิ้ว, ร้องเพลงแสมทาวไร, ผูกธูปบนขาไปจนถึงการตั้งข้อเสนอถึงรัฐบาลเพื่อเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองไทยอย่าง ‘3 ข้อเรียกร้อง 2 จุดยืน และ 1 ความฝัน’ จากเสียงเรียกร้องที่ตั้งกังวานไปทั่วประเทศไทยในเวลานี้ ทำให้ผู้คนหลายกลุ่มหลายช่วงอายุเริ่มแสดงปฏิกิริยาตอบกลับต่อการแสดงออกของกลุ่มคนรุ่นใหม่ ทั้งการติติง การสนับสนุน รวมถึงการตั้งคำถามว่า อะไรคือแก่นสารที่แท้จริงที่ทำให้พวกเขาต้องออกมารวมตัวเรียกร้องกัน (อนุชิต ไกรวิจิต,2563)

มูลเหตุและปัจจัยที่ทำให้คนรุ่นใหม่ออกมาแสดงออกทางการเมืองมีอยู่หลายปัจจัย ตัวอย่างเช่น ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (เยาวชนจังหวัดตรัง,2563) การคุกคามผู้เห็นต่าง (วชิรวิทย์ เทศศรีเมือง,2563) ปัญหาโครงสร้างที่ถูกกดทับ (ทัตเทพ เรื่องประไพกิจเสรี,2563) การเห็นความสำคัญในสิทธิที่ควรจะได้รับ (ผศ. ประจักษ์ ก้องกีรติ,2563) เป็นต้น

ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทุกคนจะต้องได้รับอย่างเท่าเทียมและรัฐจะต้องมอบการศึกษาที่ดีให้แก่ประชาชนทุกคน มีกฎหมายบังคับให้นักเรียนต้องเรียนจบการศึกษาภาคบังคับ แต่ยังคงจ่ายค่าบำรุงการศึกษา ทำให้ยังมีเด็กและเยาวชนหลายคนที่ไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาที่ดี เนื่องจากฐานะยากจนหรืออาศัย

อยู่ที่ถิ่นกันดาร ส่วนเด็กที่พ่อแม่มีฐานะร่ำรวยก็ได้ศึกษาในโรงเรียนที่ดี (เยาวชนจังหวัดตรัง, 2563) การคุกคามผู้เห็นต่าง ดังเช่น ในหลาย ๆ ครั้งที่ออกมาชุมนุมมักจะโดนคุกคาม ถูกดำเนินคดี ถูกทำร้ายร่างกาย คดีความที่ผิดกฎหมายตามตัวบท แต่ผู้ที่มีอำนาจก็ใช้อำนาจในการควบคุมให้สิ่งที่ผิดกลายเป็นสิ่งที่ไม่ผิด สิ่งเหล่านี้ทำให้เยาวชนเกิดคำถามและกระทบความรู้สึกพวกเขาเป็นอย่างมาก (วชิรวิทย์ เทศศรีเมือง, 2563) ปัญหาโครงสร้างที่ถูกกดทับ การเข้าไม่ถึงทรัพยากรเป็นสาเหตุที่มีเยาวชนออกมาเรียกร้อง โครงสร้างสังคมกดทับเยาวชนมาอย่างช้านาน ตัวอย่างเช่น ระบบอำนาจในครอบครัว ในโรงเรียน การถูกทำร้ายจิตใจทางด้านคำพูดและการกระทำ เป็นต้น (ทัตเทพ เรืองประไพกิจเสรี, 2563) การเห็นความสำคัญในสิทธิของตนเองมากขึ้น คนรุ่นใหม่เริ่มศึกษาหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มากขึ้นทำให้ตระหนักในสิทธิที่ตนควรจะได้รับ เป็นต้น (ประจักษ์ ก้องกีรติ, 2563)

อุดมการณ์และจุดยืนของคนรุ่นใหม่ที่ไปร่วมชุมนุมในปัจจุบันค่อนข้างที่จะชัดเจน มีคนจำนวนมากที่เรียกหาทักษิณและรัฐบาลของทักษิณ เมื่อเปรียบเทียบกับศักยภาพของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในฐานะนายกรัฐมนตรี หลาย ๆ คนคิดว่ามีคนที่กำลังยึดมือของคนคนรุ่นใหม่ หลังจากที่พวกเขามุ่งเป้าให้เชื่อว่าสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นส่วนเกินของระบอบประชาธิปไตย ทำให้คนรุ่นใหม่เชื่อว่า การสืบทอดอำนาจของกษัตริย์ที่มาจากสายเลือดนั้นไม่ใช่ระบอบประชาธิปไตย ทั้งที่จริงแล้วสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั่วประเทศ และดำรงสถานะในฐานะประมุขที่ทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติมากกว่านักการเมืองรวมกันทุกคน ซึ่งแน่นอนว่าไม่มีใครสามารถบีบบังคับความคิดและอุดมการณ์ของผู้อื่นได้ ความคิดย่อมเกิดจากความรู้สึกและสัมผัสจากจิตใจของเราเองมากกว่าการสืบทอดต่อ ๆ กันมา คนรุ่นใหม่จึงมีอุดมการณ์ที่ต้องการเรียกร้องประชาธิปไตยอย่างแท้จริง (อนุชิต ไกรวิจิตร, 2563)

ต้นตัวของคนรุ่นใหม่นั้น เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตย และการต่อต้านวงจรอุบาทว์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นมาอย่างช้านาน เป็นการส่งเสริมและรักษาเพื่อยึดมั่นในหลักการ “ประชาธิปไตย” อย่างแท้จริง โดยคนรุ่นใหม่ให้ความสำคัญในเรื่องของความเท่าเทียม สิทธิ เสรีภาพ จึงได้มีการแสดงออกทางด้านต่าง ๆ ยึดมั่นในกติกากลางที่เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ต่อต้านการใช้อำนาจอย่างไม่ชอบธรรม พร้อมทั้งไม่สนับสนุนการใช้อำนาจของรัฐบาลในการลิดรอนสิทธิ เสรีภาพของประชาชนภายในประเทศ (อนุชิต ไกรวิจิตร, 2563)

จากข้อมูลข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การเคลื่อนไหวนิสิต นักศึกษา นั้นออกมาแสดงสัญลักษณ์ทางการเมืองในสื่อต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ผ่านกิจกรรมชุมนุมหรือแฟลชม็อบในหลายรูปแบบ เป็นการเรียกร้องสิทธิ คนรุ่นใหม่ที่ออกมาแสดงการเมืองนั้นคือการคุกคามและความเลื่อมล้ำทางสังคมการเมืองและการศึกษา ทำให้คนยุคใหม่นั้นไม่มีอาชีพที่แน่นอนและการศึกษาที่ตกต่ำ คนรุ่นใหม่จำเป็นต้องออกมาต่อต้านในการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรมและไม่สนับสนุนการใช้อำนาจของรัฐบาลอีกด้วย

สรุป

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไม่ว่าจะเปลี่ยนแปลงรัฐบาลรัฐธรรมนูญหรือการปกครองก็ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ทุกเมื่อแต่การเปลี่ยนแปลงก็จะมีเวลาหรือระยะเวลาในการเปลี่ยนแปลงตาม กฎหมายที่กำหนดขึ้นตลอดจนการเคลื่อนไหวในสังคมไทยซึ่งวัยรุ่นยุคปัจจุบันนั้นมีการเจริญเติบโต มากขึ้นพร้อมความก้าวหน้าและเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทันสมัยมากขึ้นทำให้วัยรุ่นในสังคมปัจจุบันมี ความตระหนักและความวิเคราะห์ถึงอำนาจประชาธิปไตยมากขึ้น ซึ่งคำว่าประชาธิปไตย นั้นมีหลาย ความหมายที่แตกต่างกันออกไปบ้าง ประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจประชาธิปไตยทางสังคม หรือ ประชาธิปไตยในแนวคิดต่างๆ ที่แยกออกไป เช่น ระบบการเมืองที่มีการเลือกตั้งอย่างเสรี มีระบบ การตรวจสอบ มีผู้อำนาจปกครองมาจากการลงคะแนนของมวลชนและประชาธิปไตยที่คนส่วนใหญ่ สนใจ คือประชาธิปไตยทางการเมืองและเสรีภาพของพลเมืองซึ่งเป็นประเด็นสำคัญ อีกทั้ง ประชาธิปไตยในทัศนะคติของแต่ละคนนั้นก็ต่างกัน แต่ทั้งนี้มีความสำคัญได้ว่ารัฐบาลนั้นจะต้อง ตอบสนองความต้องการของประชาชนโดยเท่าเทียมกันบนความรับผิดชอบและประชาชนต้องมี เสรีภาพ ทั้งนี้สถานการณ์ของประชาธิปไตยของประชาชนในสังคมไทยที่ผ่านมานั้นจะมีการปกครอง ในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อีกทั้งประชาชนจำนวนมากจะมีส่วน ร่วมทางการเมืองสูงขึ้นแต่ความเชื่อค่านิยมทัศนคติอุดมการณ์และความรู้ความเข้าใจในหลักการ ปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขนั้นยังมีความแตกต่างและ ขัดแย้งกันจึงนำไปสู่ความแตกต่างและการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายของคนในสังคมระหว่างประชาชนด้วย กันเอง ดังนั้นจึงมีวิธีความสร้างสรรค์วิธีคือการเลือกตั้ง และยังมีการส่งเสริมประชาธิปไตยในท้องถิ่น ซึ่งเป็นรากฐานของความเป็นประชาธิปไตยที่มั่นคงของไทยให้เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรมอีกด้วย

ในเรื่องของอำนาจและ ความชอบธรรมในการบริหารของรัฐบาลนั้น เป็นประเด็นที่ละเอียดอ่อน ถ้ามีผลโดยตรงกับการคงอยู่ของตัวผู้กลุ่มอำนาจและส่งผลกระทบในความขัดแย้งได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งการใช้อำนาจโดยไม่ชอบทำนั้นทำให้วัยรุ่นยุคใหม่ก็เกิดความต่อต้านรัฐบาลเลยออกมาชุมนุมเพื่อ

เรียกร้องในกรณีดังกล่าว ฉะนั้นการตื่นตัวทางการเมืองของพลเมืองในยุคใหม่นั้น จึงสำคัญมาก เนื่องจากว่าปัจจุบันสถานการณ์ทางการเมืองนั้นค่อนข้างที่จะมีสถานการณ์ที่ย่ำแย่ลงโดยเฉพาะคนที่มีความรู้ทางด้านการเมืองสิทธิ์ทางการเมืองต่างๆ ได้รวมตัวกันเพิ่มขึ้นหลายหลายฝ่ายเพื่อที่จะเรียกร้องจากรัฐจึงได้พยายามเรียกร้องการก่อตั้งด้านรัฐประหาร และมูลเหตุที่สำคัญทำให้คนรุ่นใหม่ออกมาแสดงออกทางการเมืองมีอยู่หลายปัจจัยตัวอย่างเช่นความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาการคุกคามผู้เห็นต่างปัญหาโครงสร้างที่ถูกกดทับการเห็นความสำคัญในสิทธิ์ที่ควรได้รับเป็นต้น แค่นั้นแล้วนี่จึงเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้คนรุ่นใหม่ลุกขึ้นมาต่อต้านและมีความคิดเห็นทางการเมืองมากขึ้น เนื่องจากว่าทุกคนเห็นความสำคัญต่อสภาพสังคมในปัจจุบันของประเทศไทยนั้นมากขึ้น โดยความตื่นตัวทางการเมืองเกิดจากหลายหลายสาเหตุและกรอกเกิดการเรียกร้องทางการเมืองต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่ผ่านมามีความเข้าใจทัศนคติที่แตกต่างการนำไปสู่ความแตกแยกแบ่งฝ่ายระหว่างภาคประชาชนประชาชนกับภาครัฐประชาชนเคยประสบปัญหาที่ผ่านมาทางการเมืองโดยมีภาครัฐไม่ทำหน้าที่เพื่อส่วนรวม แต่จะทำหน้าที่ส่วนตนเพื่อเมืองยุคใหม่จึงต้องมีความเสรีความเสมอภาคและการบริหารที่ดีขึ้นจากที่ผ่านมา

องค์ความรู้ที่ได้รับ

การศึกษาเรื่องการตื่นตัวทางการเมืองของพลเมืองยุคใหม่ในสังคมไทย ทำให้ผู้ศึกษาได้องค์ความรู้ใหม่ที่จะนำเสนอในรูปแบบแผนภาพภูมิ ดังนี้

เอกสารอ้างอิง

- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2562). ความชอบธรรม : ความจำเป็นที่ถูกกละเลย. สืบค้นจาก https://www.matichon.co.th/columnists/news_1541455
- บดินทร์ สายแสง. (2553). ภาวะแห่งการตื่นตัวและเรียกร้องทางการเมือง. สืบค้นจาก <https://prachatai.com/journal/2010/04/28617>
- พิชาย รัตนดิolk ณ ภูเก็ต. (2562). อำนาจและความชอบธรรมในฐานะแกนกลางของความขัดแย้ง. สืบค้นจาก <https://mgronline.com/daily/detail/963000005672>
- สามารถ มั่งส้ง. (2562). ข้อเรียกร้อง 3 ข้อของผู้ชุมนุม : เงื่อนไขที่ปักธงทำตามได้ยาก. สืบค้นจาก <https://mgronline.com/daily/detail/9630000089208>
- อนุชิต ไกรวิจิตร. (2562). การเพาะความคิด ‘คนรุ่นใหม่’ พวกเขาต้องการอะไร? เมื่อตัดสินใจแสดงพลังทางการเมือง. สืบค้นจาก <https://thestandard.co/new-generation-perspective-break-down/>.
- อนุสรณ์ ลิ้มมณี. (2551). การปฏิรูปการเมืองกับการพัฒนาประชาธิปไตยในสังคมไทย. วารสารสถาบันพระปกเกล้า, 6 (3), 55-66
- Dahi, Robert A. (1997). Polyarchy : Participation and Opposition. New Haven : Yale University Press.
- Etzioni-Halevy, E. (1997). Classes and Elites in Democracy and Democratization: A Collection of Readings. New York: Garland.
- Huntington, Samuel P. (1991). The Third Wave Democratization in the Late Twentieth Century. Norman: University of Oklahoma Press